

Obsah:

	Strana		Strana
Věnování	3	b) Ovoce peckové	34
Předmluva	5	c) Ovoce bobulové, drobné a dužnaté	36
Účel a význam konzervace	8	d) Ovoce skořápkové a podobné	42
Základní pojmy	8	e) Zelenina s vlastnostmi konzervního ovoce	43
O výživě lidí a významu ovoce a zeleniny jako potravin	11	Sklizeň, balení a zasilání ovoce ke konzervaci	44
Živiny a poživatiny (potraviny, pochutiny)	11	Chemismus ovoce	47
Výživa. — Vitaminy	12	a) Zrání a zralost ovoce	48
A. Výživa.		1. Zralost fyziologická (sklizeňová)	48
Poznámky o potravinách kyselivotvorných a zásadotvorných	13	2. Zralost plodová (konsumní)	48
B. Vitaminy.		3. Dospělost ovoce ke zpracování	48
a) Vitaminy v tuku rozpustné	15	b) Jednotlivé chemické složky ovoce	51
b) Vitaminy v tuku nerozpustné	16	Cukry	51
Přehled obsahu důležitých vitaminů v ovoci a zelenině	18	Kyseliny	51
O změnách a rozkladu vegetabilii	19	Dusíkaté látky	52
A. Enzymy	19	Pektiny	52
— hydrolytické (hydrolasy)	19	Škrob	52
— oxidační (oxydasy)	20	Olej	52
— koagulační (koagulasy)	20	Minerální látky	52
— kvasné	21	Chemické složení ovoce	53
— redukční (reduktasy)	21	Způsoby konzervace ovoce	55
— syntetické (syntasy)	21	I. Konzervace čerstvého ovoce chladem	56
B. Rozkladné mikroorganismy	21	Použití ledu; lednice	56
1. Kvašení	21	Chladicí zařízení	58
2. Kysání	22	a) — absorpční	59
3. Hnití	22	b) — kompresní	59
4. Tlení	23	Výroba umělého ledu	62
Rozklad rostlinných látek	23	Led vyrobený z vody za tlaku	63
Mikroflora ovocného moštu	28	Tuhý kysličník uhličitý — »suchý led«	63
Přehled způsobů konzervace	30	Chladírny	64
Pojem a praktické rozdělení ovoce s hlediska konzervního	32	a) Chlazení chladicími roztoky	64
Stručné charakteristiky ovoce s hlediska konzervního	33	b) Zchlazování přímé	65
a) Ovoce jádrové	33	c) Chlazení zchlazeným vzduchem	65

	Strana		Strana
Uchovávání ovoce v chladárnách	66	Příprava ovoce k sušení (praní, loupání, dělení, odpeckování, síření, paření)	95
Využití chladu v dopravnictví	69	Poznámky k sušení ovoce v sušárnách	99
Konzervace ovoce a zeleniny zmrazováním	70	Sušení ovoce jádrového	100
II. Konzervace čerstvého ovoce prostředím a obalem	71	— — peckového	102
a) Konzervace neutrálními plyny	71	Etuvace	103
b) — ovoce ve hmotách jemně rozmělněných	72	Dipování (noření)	104
c) — ovoce enrobaží	72	Sušení ostatního ovoce	108
d) — ovoce obaly	73	Přehled sušení ovoce (tabulka)	109
Konzervace ovoce elektrinou	73	Bursovní usance při obchodu sušeným ovocem	110
III. Konzervace ovoce teplem	73	Ustanovení potravního kodexu čs. o sušeném ovoci	110
A. Sušení ovoce	74	Úschova a balení sušeného ovoce	110
— — slunečním teplem	75	B. Zaváňej ovoce	111
Venkovské sušení v domácnosti	76	Voda k účelům konzervním	111
Sušárny	77	Cukr a cukerné roztoky	113
Stručné popisy sušáren	78	Cukr skrobový a umělá sladidla	114
A. Sušárny jednoduché	78	Barviva	115
Sušárny domkové	78	Kyseliny	117
Sušárna staročeská	78	Umělé esence aromatické	117
— zlepšená topením Weberovým	79	Látky rosolující	117
— bosenská	79	Konzervační látky chemické	119
— Fořtova-Nováková	81	Výroba kompotů	124
— bulharská	81	Pracovní postup při výrobě kompotů	124
Sušárny hvozdové	81	Pracovní a strojní zařízení vyrobené kompotů	124
Sušárny komorové (sušicí aparáty)	82	Pracovní stoly	126
Sušárna Ryderova	83	Konzervní sklenice, zásobní nádoby a krabice	126
— geisenheimská	83	Vlastní výroba plechových krabic	132
— Lucasova	85	Velikost krabic	133
— Čechova »Frax«	85	Kotle	134
— Vohralíkova	86	Stroje vymývací a lešticí	136
— Buňatova	86	Přístroje a stroje značkovací	136
— Aldenova	86	Stroje plnicí	136
B. Rychlosušárny	86	Stroje uzavírací, řezací a lemovací	137
Sušárna Schildeho Favorit	87	Autoklávy	141
— — Simplex	87	Sterilizační hrnce pro domácnost	142
— Wilma	87	Stroje etiketovací	144
— T. A. G.	88	Váhy a jiné kontrolní přístroje	145
Rychlosušárna Fořtova	88	Úprava ovoce na kompoty	145
Sušárna Haasova	91	Blaširování neboli předváření ovoce	146
Sušárny kanálové	91	Bělení (odbarvování) ovoce	148
— pásové	92	Barvení	149
— transportní	92	Plnění nádob ovocem	152
— bubnové	92	Vážení konserv	152
C. Sušárny speciální	93	Podrobnosti o cukerných roztocích	152
— rozstříkové	93	Tabulka cukerných roztoků	156
— válcové	93	Sterilizace konserv	158
— vakuové	94	Bombáže	158
Příklad výpočtu spotřeby vzduchu v sušárně	94	Výroba kompotů z jednotlivých druhů ovoce	159

Kompoty z ovoce jádrového	159	IV. Výroba ovocných šťav, huspenin a syrupů	212
— — peckového	162	Úvod	212
— — drobného	168	A. Výroba ovocných šťav a nealkoholových nápojů ovocných	213
— — skořápkového	172	Pracovní postup při výrobě ovocných šťav	214
— z ostatních druhů ovoce	173	Zužitkování ovocných matolin	222
— zeleninové	173	Ovocný mošt a jeho vlastnosti	223
Zavařování ovoce bez cukru	175	Sudy, tanky, demizony, láhve	225
Uchovávaní kompotů	175	Zátky a uzávěry lahví	234
Dodatek	176	Úprava čerstvého moštu	237
Návosloví	176	Čeření moštů	238
C. Konzervace ovoce rozvařeného	178	Filtry a filtrace	240
Konzervace rozvařeného ovoce s použitím cukru	178	Čerpadla a hadice	247
Marmelády	178	Sterilace vyčištěného moštu získaného za studena	248
Příprava ovoce k výrobě marmelád	180	— moštu metodou Seitzovou	249
Rozváření ovoce	180	— — Seitzovou-Böhiho	253
Protlačování ovoce síty. — Pá-sírky, vystěrače	181	— ovocných šťav teplem	255
Uchovávaní dřeně před dalším zpracováním	183	— — — elektrickým proudem	260
Zahušťování a slazení ovocného protlaku	185	— moštu katadynací	261
Kontrola zahuštění marmelád	187	Přislažování kyselých moštů	261
Slazení marmelád	187	Pěňivé nápoje nealkoholické	262
Barvení marmelád	188	Sociální a hospodářský význam nekašených nápojů ovocných	263
Plnění hotové marmelády do nádob	189	Limonády	263
Uchovávaní marmelád	190	B. Výroba zahuštěných neslazených šťav ovocných	264
Výpočty z výroby marmelád	190	Zahušťování moštů vymrzáním	265
Poznámky k výrobě marmelád z jednotlivých druhů ovoce	193	C. Výroba ovocných huspenin	265
Marmelády pro diabetiky	195	Poznámky k výrobě huspenin z jednotlivých druhů ovoce	266
Jamy	196	Výroba ovocných šťav za horka	267
Poznámky k výrobě jamů z jednotlivých druhů ovoce	197	Výroba ovocných pektinů	269
Konzervace rozvařeného ovoce bez cukru	198	D. Výroba ovocných syrupů	270
Povidla	198	Přehled výroby syrupů z jednotlivých druhů ovoce	273
Výroba povidel švestkových	199	Poznámky k domácí výrobě ovocných syrupů	274
— — ze suchých švestek	203	E. Ovocné šťávy alkoholiso-vané	275
Povidla z ostatních druhů ovoce	204	Návosloví	275
Slazená povidla	204	V. Výroba ovocných nápojů alkoholických a ovocných octů	276
Chemické složení bosenských švestkových povidel	205	Ovocná vína	276
Ovocné pasty	205	Pracovní postup při výrobě ovocných vín	277
Návosloví	206	Úprava a kvašení moštu	279
D. Konzervace ovoce proslazováním	206	Školení a čištění ovocných vín	283
Ovoce proslazované hustým roztokem cukerným	206	Poznámky k jednotlivým druhům ovocných vín	286
Ovoce kandované	208		
— glačované	208		
— v krystalovém cukru	210		
E. Nakládání ovoce do prostředí necukerných	211		

	Strana		Strana
Poznámky k výrobě ovocných vín v domácnosti	290	Kysané okurky	330
Slazená neboli desertní vína ovocná	291	Konservace zeleniny zahuštěním protlaku nebo teplem v nádobách	332
Kořeněná vína ovocná	291	Výroba protlaku z rajských jablek	332
Nemoci a vady ovocných vín	293	Pracovní postup při výrobě rajského protlaku	333
Ovocná vína šumivá a pěnivá	296	Catchup	334
Šumivá vína ovocná	296	Kalkulace protlaku z rajských jablek	336
Pěnivá vína ovocná	298	Paprikový výtažek	337
Lihovité nápoje ovocné	299	Konservace zeleniny a hub teplem v uzavřených nádobách	337
Adjustace naplněných lahví pro obchod	299	Pracovní postup při konzervaci zeleniny v uzavřených nádobách	338
Názvosloví	300	Přehled jednotlivých druhů zeleninových konserv	340
Výroba ovocných destilátů	300	Tabulky ke konzervaci zeleniny v plechovkách	348
Slivovice	301	Konservování zeleniny a hub v octě a v jiných prostředcích	352
Jiné ovocné pálenky	307	Okurky v octě	353
Ovocné brandy	309	Nakládání okurek »rychlou metodou«	356
Ovocné likéry a nápoje podobné	309	Sladkokyselá okurky	357
Ovocné likéry z čerstvého ovoce	309	Okurky pepřenky	357
— — připravené alkoholizací ovocných šťav	310	— hořčičné (aciové)	358
— — z ovocných slupek	310	Červená řepa	358
— s ovocnou příchutí	310	Cibulka-perlovka	359
Ovocné esence pravé i umělé	311	Rajská jablčka v octě	359
Recepty ovocných esencí a komposic k přípravě likérů	311	Melouny a tykve	360
Ovocné medoviny	312	Zeleninová směs — Mixed pickles	360
Cizí míchané nápoje	313	Houby v octě	361
Krystalické likéry	314	— v soli	361
Lihoviny »medicínální«	315	Dodatek	363
Ovocné octy	315	Silice	363
Konservace zeleniny a hub	319	Výroba růžového oleje	364
Sušení zeleniny	319	Komposice k výrobě voňavek	365
Zelenina používaná k sušení	320	Predpisy na kolínské vody	367
Kuchyňská úprava sušené zeleniny	322	Rejstřík jmenný a věcný	369
Sušení hub	322	Seznam vyobrazení	394
Přehled sušení zeleniny (tabulka)	323	Seznam použité literatury	398
Konservace zelí a okurek mléčným kysáním	323		
Kysané zelí	323		
Poznámky k biochemii mléčného kysání zelí	329		

